

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. II. Pontifex delegavit Religiosis Mendicantibus, ab Episcopo
approbatis, jurisdictionem absolvendi quoscumque fideles, absque alia
licentia Episcopi vel Parochi. Per Confessionem, eis factam, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Cap. 3. de
tribus
dorum tale est, ut in eo utraque persona vires duorum habeat, videlicet actoris & rei; cur, argumento à simili, non possit eadem persona vires duorum habere, videlicet delegantis & delegati?

15.
Nec obstat etymologia nominis, de qua supra; quia illa in multis casibus fallit. Et præterea, non videtur, quare delegare magis significet, alteri physicè distincto aliquid committere, quam emere significet, aliquid ab altero physicè distincto accipere; & dispensare, alteri physicè distincto aliquid concedere; & restituere, alteri physicè distincto aliquid dare; sin autem in his posterioribus exemplis sufficiat moralis distinctio, cur non etiam in delegante & delegato?

Nam quod supra pro disparitate adferrebat, videlicet, per illam delegationem nihil ponitur aut conceditur, quod delegatus antea non habebat, idque melius, utpote ex officio, non videtur latius facere difficultati; siquidem, ut ibidem replicavi, certum est, idem posse, obtineri pluribus titulis ad majorem firmitatem, ut nimirum uno deficiente, ipsa res non deficiat, quæ duplici titulo possidebatur. Patet in casu proposito: quia Prælati, non obstante quod habeat jurisdictionem ordinariam, potest delegatam recipere à Pontifice. Quare igitur, quod potest recipere à Pontifice, non potest recipere à seipso?

16.
Quia, inquis, inter dantem & recipientem debet esse distinctio personalis; argum. cap. fin. de Institut. ubi Innoc. III. scribit in hæc verba Episcopo Trecent. & Archidiaconi Parisiensi: *Illud volumus vos ignorare; quod postquam M. fuit Abbas effectus, Custodiam de jure non potuit obtinere: quia cum ratione Abbatis ad ipsum pertinet donatio tam Custodiam, quam aliarum Dignitatum, ac etiam Præbendarum in Ecclesia Parisiensi. Custodiam ipsam recipere non potuit à seipso: cum inter dantem & recipientem debet esse distinctio personalis; sed nec ab alio, cum jus conferendi aliis non haberet.*

17.
Respondetur: hunc textum commodè esse intelligendum, scilicet in causis odiosis, uti est collatio Dignitatum. Hinc idem Pontifex Rothomagus Archiepiscopi (& ponitur cap. 26. de iure patronatus) Per nostras, inquit, postulasti litteras edoceri, utrum Clericis ad vacantem Ecclesiam, in qua jus obtinet Patronatus, seipsum (si est idoneus) valeat presentare. Cum igitur nullus se ingerere debeat Ecclesiastica Prælationis officio: Respondemus, quod nullus se potest ad Personatum aliquis Ecclesie presentare: quantumcumque idoneus sit, & quibuscumque studiis & meritis adjuvetur.

Id ergo speciale est in hoc casu, quoniam perniciosis exempli ac sapiens ambitionem. Porro in nostro casu, delegatio jurisdictionis, eum continuè pendeat à revocatione Prælati successoris, non est, dicit aliquis, perniciosa ex-

empli, neque sapit ambitionem magis, quam dispensatio; concessio Indulgentiæ &c.

18.
Respondet: licet potestas delegata absolventi à peccatis, non sit propriè Ecclesiasticæ Prælationis officium, proximè tamen ad illud accedit, & si non proximè, saltem remotè sapit ambitionem, sibi ipsi illam conferre, utpote per quam constituitur legitimus Iudex in hoc foro, & alii ejus subditi, quod non habet locum in dispensatione, concessione Indulgentiarum, & similibus.

Et dato, quod neque ex ratione, neque ex jure scripto efficaciter Conclusio probaretur, sufficit praxis communis, à qua non est recedendum, cum periculo invalidè administrandi hoc Sacramentum.

Sed nunquid, interrogat quispiam, hodie aliquibus est delegata potestas absolventi à peccatis? Satis multis, atque in primis:

CONCLUSIO II.

Pontifex delegavit Religiosis Mendicantibus, ab Episcopo approbatis, jurisdictionem absolventi quoscumque fideles, absque alia licentia Episcopi vel Parochi. Per Confessionem, eis factam, impletur præceptum annuum.

19.
Hæc Conclusio, tametsi ex nullo jure scripto posset probari, equidem plus quam meridiana est ex universali praxi Ecclesiæ, à qua non potest recedi sine scandalo fidelium, qui utique in hodiernum diem confessi sunt in Paschate Religiosis Mendicantibus; ab Episcopo approbatis, post Concilium Tridentinum, independentè ab alia licentia Episcopi vel Parochi. Longior sim, si velim omnia privilegia de hac re concessa exscribere, contentus ero illis, quæ inserta sunt juri communi & paucis aliis, reliqua videri possunt apud August. à Virgine Maria in libello, quem inscribit: *Privilegia omnium Religiosorum. verb. Confessio personarum secularium.*

Primum itaque privilegium, insertum juri communi, concessit Benedictus II. an. 1304. Extravag. Inter cunctas de Privilegiis ibi: *Electi ab iisdem Fratibus (Prædicatoribus & Minoribus) ad audiendas Confessiones, & penitentias iniungendas, liberè auctoritate Apostolica absque licentia Diocesana, & aliorum Prælatorum inferiorum exemptorum & non exemptorum, quibus subsunt, qui ad confitendum accedunt, audiunt eos peccata sua confiteri volentes (non Religiosos, qui secundum statuta suorum Ordinum propriis*

18.
An delegatio jurisdictionis sacramentalis in casu proposito sit perniciosa exempli ac sapiens ambitionem

19.
Probat Conclusio ex universali praxi Ecclesiæ

Item ex privilegiis insertis juri communi Extravag. Inter cunctas de Privilegiis

Prælati, confiteri debent, aut ab eis, ne confiteantur aliis, prohibentur) absolvant; ipsiq; penitentias salutare inungant, intra sibi designatos terminos, ad huiusmodi exercendum officium constitutos.

20.
Extravag.
Vas electio-
nis de Hære-
ticis.

Secundum privilegium est Ioannis XXII. a. 1321. Extravag. Vas electionis de Hæreticis inter communes ibi: Fide digna relatio ad nostrum perduxit auditum, quod ipse (Magister Ioannes de Poliaco) in quibusdam articulis tangentibus Pœnitentia Sacramentum non sobriè, sed perperam sapiebat, infra scriptos articulos, periculosos continentes errores, docens publicè in suis Prædicationibus, & in scholis.

Primo siquidem asserens, quod confessi Fratribus habentibus licentiam generalem audiendi Confessiones, tenentur eadem peccata, quæ confessi fuerant, iterum confiteri proprio Sacerdoti. Secundo, quod stante Omnis utriusque sexûs edicto in Conc. Gener. Rom. Pontifex non potest facere, quod parochiani non teneantur omnia peccata sua semel in anno proprio Sacerdoti confiteri, quem dicit esse parochialem Curatum, imò nec Deus possit hoc facere: quia (ut dicebat) implicat contradictionem. Tertio, quod Papa non potest dare potestatem generalem audiendi Confessionem, imò nec Deus, quin confessus habenti licentiam, teneatur eadem confiteri proprio Sacerdoti, quem dicit esse (ut pramittitur) proprius Curatus.

Et infra: Ideoq; ne per assertionem, prædicationem, & doctrinam huiusmodi in errorem (quod absit) anima simplicium prolabantur, omnes articulos, & quemlibet eorum tamquam falsos & erroneos, & doctrina sacra devios auctoritate Apostolica condemnamus & reprobamus de Fratrum nostrorum consilio prædictorum, doctrinam contrariam veram, & contrariam esse Catholice asserentes: scilicet, quod illi, qui prædictis Fratribus confitentur, non magis teneantur eadem peccata confiteri iterum, quam si ea aliàs confessi fuissent eorum proprio Sacerdoti iuxta Concil. Gener.

Optantesq; veritatis vias notas esse fidelibus cunctis, & prædictis erroribus præcludere abitum, ne subintrent errores, felicis recordationis Alex. IV. & Clementis IV. Rom. Pontificum prædecessorum nostrorum vestigiis imitendo, universis & singulis districtius inhibemus, ne quisquam præmissos articulos per nos (ut pramittitur) damnatos & reprobatos, & contenta in eis vel aliquo ipsorum, utpote à Catholicis mentibus respuenda, tenere audeat, seu defendere quomodolibet, vel docere. Quid clariùs dici poterat?

21.
Qui confitentur Fratribus habentibus licentiam generalem audiendi Confessiones satisfaciunt præcepto Concil. Generalis.

Si enim illi, qui prædictis Fratribus confitentur, non magis teneantur eadem peccata confiteri iterum, quam si ea aliàs confessi fuissent eorum proprio Sacerdoti iuxta Concil. Gener. ergo illi, qui prædictis Fratribus confitentur, satisfaciunt præcepto Concil. Generalis, sicuti satisfacerent si aliàs confiterentur eorum proprio Sacerdoti.

Probatur Conseq. quia prædicti Fratres, esse non forent proprii Sacerdotes, sed alieni; arctam licentiam habent audiendi Confes-

siones à proprio Sacerdote. Alioquin, ut dicitur in prædicto Concil. Gener. non possent absolvere vel ligare: possunt autem absolvere, aliàs tenerentur illi, qui prædictis Fratribus confitentur, eadem peccata iterum confiteri, quod erroneum est.

Itaque qui confitentur prædictis Fratribus, habentibus potestatem generalem à Pontifice, audiendi Confessiones quocumque tempore, quales sunt Religiosi Mendicantes, ut patet ex eorum privilegiis (in quorum nullo excipitur tempus Paschale vel annua Confessio) vel invalidè absolventur in Paschate, & iterum tenentur eadem peccata confiteri proprio Sacerdoti, id est, proprio Curato, quod non, ut patet ex Bulla Ioannis XXII. iam allegata; vel validè absolventur (ideò que non tenentur eadem peccata iterum confiteri proprio Curato; ut ibidem docet Ioannes XXII.) & manifestissimum est (meo iudicio) iam satisfecisse præcepto annuæ Confessionis, quo non præcipitur, nisi valida Confessio seu Absolutio: supponit quippe Concil. Absolutionem esse invalidam, quæ non fit proprio Sacerdoti, vel alieno de ejus licentia; si ergo hæc valida est, sequitur evidentiùs eam factam fuisse proprio Sacerdoti, vel alieno de ejus licentia. Cur ergo per eam non satisfecissent Decreto Concil. Gener. quo tantum præcipitur, ut omnis utriusque sexûs fidelis semel saltem in anno confiteatur proprio Sacerdoti, aut alteri de ejus licentia?

Solum obstat videntur duæ Extravagantes, una Mart. V. & incipit: Ad uberes, quam citat Adrianus de Sacram. Confessionis q. 5. dicens: Contra hoc & in confirmationem principalis est, quod Mart. V. in quadam Constitutione sua apud veterem urbem edita specialiter ordinat: Volumus autem, quod illi, qui Fratribus confitebantur, suis propriis parochialibus Sacerdotibus; semel saltem in anno confiteri, prout Generale Concilium statuit, nihilominus teneantur, quodq; idem Fratres eos ad hoc diligenter & efficaciter, secundum datam eis à Domino gratiam, exhortentur.

Sed cum hæc Extravagans non sit relata inter communes, videtur esse minoris auctoritatis, quam ut possit obligare fideles contra jus commune, & receptam hodie consuetudinem.

Sotus 4. dist. 18. q. 4. a. 3. §. In contrarium, sic responderet: Extravagans hæc in primis non præcipit hominem eadem iterum confiteri, à quibus semel absolutus est: quare solum potuit præcipere, ut homo se repræsentet proprio Sacerdoti, dicens, se jam esse absolutum. Nam dicere, quod saltem in Paschate teneatur homo confiteri proprio Sacerdoti, si aliquid habet mortale, non video quomodo intelligatur: quoniam annualis

22.
Tales Fratres sunt Religiosi Mendicantes.

23.
Obiicit Extravag. Martini V.

24.
Respondit Soti.

nualis Confessio non obligat in Paschate, sed in quolibet tempore anni; quare qui confitetur Fratribus sub Natali Domini, non tenetur iterum usque ad integrum annum amplius confiteri, nisi ratione sumendæ Eucharistiæ in Paschate; tunc autem si quis peccatum habuerit mortale, etiam potest Fratribus Religiosis confiteri, postquam ille casus non est exceptus in Extravag. *Vas electionis*, neque in Clement. *Dudum*.

Neque verò Glossam Adriani ejusdem Extravag. Martini, quæ illam intelligit, quando Fratres ad Episcopos neglexerint habere recursum, satis intelligo: quoniam quousque se præsentent, nullam habent facultatem audiendi Confessiones: & tamen Martinus videtur intelligere, postquam habent auctoritatem. Quare citius dixerim, illam Extravag. in hac parte non esse receptam: quia derogat Extravag. *Vas electionis*, & *Dudum*. Hucusque Sotus.

Qui eodem modo respondet ad aliam Extravag. Sixti IV. quæ relata est inter communes & incipit: *Vices illius de Treug. & pace*, ubi sic ait Pontifex: *Mendicantes desistant prædicare, quod parochiani non sint obligati, saltem in Paschate, proprio confiteri Sacerdoti, quia de jure tenetur parochianus saltem in Paschate proprio confiteri Sacerdoti.*

Responder, inquam, Sotus supra, se illa verba non intelligere: quia nullum est tale præceptum confitendi in Paschate, sed semel in anno. Item cum continuò subjungat: *Per hoc tamen ipsi Fratres Mendicantes non censentur exclusi, quò minus secundùm jurò communis & privilegiorum eisdem concessorum dispositionem, Confessiones audire & penitentias injungere valeant, raras habet concessiones, illis factas, ad implendum præceptum de semel in anno.* Hæc ille.

Noluit itaque (inquit Herincx part. 4. tra. 4. disp. 7. n. 7.) Pontifex ad servandam pacem, quam ibi componit, publicè prædicari, saltem ad eò cridè, illud quod præmissum est, eò quòd in istis terminis id minùs rectè sonaret, etsi alioquin à parte rei non inhibeat Fratribus, in Paschate Confessiones parochianorum audire, juxta privilegiorum suorum tenorem; Sed hoc est (dicit aliquis) quod quæritur; nam potuit Pontifex velle derogare eorum privilegiis, quoad Confessionem Paschalem seu annuam, salvis tamen eisdem manentibus, quoad alias Confessiones.

Hinc magis præemptoriè responderetur (quidquid sit de tempore istorum Pontificum) clarè constare ex cõcessionibus generalibus postea factis, accedente communi praxi, fideles nunc posse omni tempore, etiam in articulo mortis, & tempore Paschali Fratribus confiteri, absque ulla obligatione, eadem vel distincta peccata confitendi Parochò, eodem vel sequentibus annis.

Queris à miè, quæ sint istæ concessiones?

Prima erit Pauli III. Bulla: *Cum inter cunctas 70. privilegia Mendicantium audiendi Confessiones sit delium.* apud Rodrig. ibi: *Nec non illis ex vobis, qui Presbyteri fuerint, quorumcumque utriusque sexus Christi fidelium ad vos undecumque accedentium Confessiones audiendi, & Confessionibus diligenter auditis ipsos & eorum singulos ab omnibus & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus & delictis, quantumcumque gravibus & enormibus, etiam Sedi Apostolica reservatis, & à quibusvis ex ipsis casibus resultantibus sententiis, censuris & penis Ecclesiasticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in d' e Cena Domini solita est legi) absolvendi, ac eis pro commissis penitentiam salutarem injungendi, nec non vota quacumque per eos pro tempore emissis (ultra marinis, visitationis liminum B. Petri & Pauli Apostolorum de urbe, ac S. Jacobi in Compostella, nec non Religionis & Castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi: ac Missas ante diem, circa tamen diurnam lucem, & etiam infra horam post meridiem, quando & quoties stante legitimo impedimento, moderno & pro tempore existenti. Præposito vestro præfato id necessarium, vel aliis in Domino expedire visum fuerit celebrandi. Et post; seu ante illarum celebrationem, aut alias Christi fidelibus ipsis Eucharistia, & alia Ecclesiastica Sacramenta sine alicujus præjudicio ministrandi: Diocesanorum locorum Rectorum parochialium & altarium Ecclesiarum, aut quorumvis aliorum licentia desuper minime requisita, ac horas Canonicas diurnas pariter & nocturnas secundùm usum Romanæ Ecclesie noviter editum dicendi & recitandi, ita quòd ad alium usum observandum, seu officium dicendum minime teneantur, plenam & liberam facultatem auctoritatis Apostolica benedictio concedimus. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus & ordinationibus ac prohibitionibus & litteris Apostolicis, etiam per Sixtum IV. in Capitulo Etsi Dominici & alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam, etiam consistorialiter editis & factis, quibus omnibus illorum tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur presentibus, pro expressis habentes ad hujusmodi effectum, pro hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, & derogatum esse decernimus, ceterisq; contrariis quibuscumque.*

Ecce amplissimum privilegium, concessum Societati Iesu, per consequens omnibus communicantibus cum ipsa in privilegiis. In quo utique privilegio nullum tempus excipitur, nullus locus, nullus Christi fidelis, ergo nec nos excipiamus, sed generaliter afferamus cum Pontifice, Confessorem Regularitatem omni tempore, etiam Paschali, & omni loco posse audire Confessiones quorumcumque utriusque sexus Christi fidelium.

Simile privilegium concessit FF. Ord. Minorum, Paulus IV. Bulla: *Cum sicut expm. 3.* apud Rodrig. ibi: *Nos igitur hujusmodi cavillationibus & molestiis ac controverfiis de cetero obviare, ac in eis, quæ dubia sunt, vel esse possunt, pro conservanda pace & tranquillitate quorumcumque, præcipue Religiosarum personarum, sub iugo regularis*

privilegium
Mendican-
tium audi-
endi Con-
fessiones si-
delium.

27.
Secundum
privilegium.

25.
Obiectur
alio Extra-
vag. Sixti
IV.

Responsio
Sotus

Herincx

26.
Responsio
Auctoris.

Primum

observantia positarum, mentem nostram declarare volentes, quod de cetero tam dactorum, quam aliorum, quarumcumque provinciarum, civitatum & diocesium per totum orbem, omnium utriusque sexus fidelium, pro tempore dicti Ordinis Fratres à suis Superioribus, ut moris est, deputati Confessores, Confessiones, etiam infirmorum ubilibet, etiam extra domos & habitacula eorundem Fratrum, audire, eosq; in casibus, & censuris, quibus eis per privilegia sedis Apostolica huiusmodi hæcenus concessum est, posse absolvere, & ipsi hæcenus absolvere consueverunt, absolvere, & pœnitentiam salutarem injungere, ac omni tempore præterquam in die Resurrectionis Dominicæ Sacramentum Eucharistiæ tam illis, quam aliis quibusvis personis licite ministrare possint, Apostolica auctoritate tenore presentium indulgemus ac decernimus & declaramus.

Et verò sicuti hic Pontifex excipit diem Resurrectionis Dominicæ ab administratione Eucharistiæ, cur non eundem excepisset ab administratione Sacramenti Pœnitentiæ, si censuisset fideles non posse satisfacere præcepto annuæ vel Paschalis Confessionis apud Fratres Minores? Cùm ergo non fecerit, & exceptio firmet regulam in contrarium, signum est, voluisse prædictis Fratribus concedere licentiam audiendi Confessiones, etiam tempore Paschali.

28.
Tertium
privilegi-
um,

Accedat tertium privilegium generale, concessum Fratribus Minoribus per Julium II. Bulla: *Dudum ad sacrum Ordinem Minorum* 10. apud Cherubinum, ubi §. 34. sic lego: *Nec non Confessiones quarumcumque personarum tam Religiosarum, quam Ecclesiasticarum, & secularium, ubilibet audire, & illis auditis, personis ipsas, & earum quamlibet, juxta formam & tenorem privilegii per præfatum Sixtum prædecessorem Ordini Minorum huiusmodi, ac illius personis & Fratribus dudum concessi, & confirmati, absolvere, ac pœnitentiam salutarem illis injungere valeant.*

Limitatio
privilegii.

Hoc tamen limitandum est, nisi religiosæ personæ per speciale statutum prohibeantur extra Ordinem confiteri invitis Prælati, aut sine illorum licentia, ut patet ex Extravag. *Inter cunctas*, supra allegata, & ex variis privilegiis & declarationibus factis tum Ordini nostro, tum diversis aliis. Porro ut limitemus hæc generalia privilegia ad Confessionem extra tempus Paschale; aut extra articulum mortis, nullum prorsus habemus sufficiens fundamentum.

Quin immo Paulus IV. Bullâ citatâ expressè loquitur etiam de Confessionibus infirmiorum. Et Congregatio Cardinalium an. 1587. sic declaravit de articulo mortis, præcipiens, ut circa sæcularium Confessiones à Fratribus Mendicantibus audiendas, fervetur decisio Congregationum sacri Concilii Trident. corripianturque Ordinarii, qui in articulo mortis id prohibent fieri, vel in licentiis concessis excipiunt.

Præterea Clemens VIII. Bulla; *Significatum fuit nobis* 22. Sept. an. 1592. contra aliquos Germaniæ Episcopos decrevit, licere sæcularibus liberè Missas diebus festis audire in Ecclesiis fidelium, & eorundem Confessoribus posse peccata confiteri quolibet tempore, dummodo Eucharistiæ Sacramentum die Paschalis ab eorum Parocho sumant. Ita Rodrig. in suo Bullario fol. 546.

Consimiliter Innoc. X. Bullâ; *Exponi nobis* an. 1645. die 7. Februarii (quam de verbo ad verbum refert Pontius in suo cursu Theologico disp. 46. n. 121.) ob controversiam exoritam inter Archiepiscopum Burdigalensem, & Regulares, declaravit, posse fideles peccata sua Regularibus licite confiteri quovis tempore, etiam Paschali. Hæc sunt verba Innoc. *Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Regulares civitatis Burdigalensis, quod alias à venerabilibus Fratribus nostris S. R. Ecclesia Card. Conc. Trident. Interpretum emanavit Decretum tenoris subsequenti: De 9. Julii an. 1644. Sacra Congreg. Eminentiss. Card. Conc. Trident. Interpretum post maturam discussionem censuit, Archiepiscopum Burdig. non posse prohibere Regularibus, habentibus privilegia Apostolica, ut à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in albis inclusivè administrare non valeant Sacramentum Confessionis &c. Cùm autem, sicut eadem expofitio subjungebat, eadem exponentes præmissa; quò firmius subsistant, Apostolica nostra confirmationis patrocinio communi summopere desiderent; idcirco nos &c. dictum præsertim Apostolica auctoritate tenore presentium, confirmamus & approbamus, illiq; inviolabilis Apostolica firmitatis robore adscribimus &c.*

Et si opponas, quòd dictus Archiepiscopus non fuerit auditus: Respondet Bruno Chafsaing de Privil. Regularium Tract. 5. cap. 1. Propos. 3. credibile prorsus esse illum fuisse auditum; cùm ad hoc per appellationem fuerit provocatus: quòd si verè non fuerit auditus, nonne ipsi imputandum est, quòd causa ceciderit, cùm per ipsum steterit? Adde, quòd vix probabile sit, ipsum habuisse rationes novas S. Congregationi & Pontifici incognitas; & non alias sæpè discussas.

Si rursùm objicias, quòd hoc Decretum nullum effectum pariat, cum non constet Regulares habere privilegia. Respondet idem Auctor; ridiculum fore tantorum Iudicum inculcare Decretum, imò temerarium; malè enim statuisset circa querelam Regularium, quâ conquerebantur, se molestari à dicto Archiepiscopo, in possessione privilegii, audiendi Confessiones sæcularium tempore Paschali, si de præfato privilegio eis non probè constaret. Cùm ergo de S. Congregat. Iudicium & Pontificis probitate nefas sit dubitare, Decretum hoc meliori sensu ac mente interpretandum est, alioquin puerile & ineptum esset, quòd etiam cogitare nefas est. Cùm

29.
Decretum
Clementi.

Item la.
noe. X.

30.
Prima ob-
jectio sol-
vitur.
Chafsaing.

Secunda
objectio
solvitur.

Cum ergo constet ex illo, Regulares habere privilegia Apostolica, dicat quis, si potest, quinam sint illi, qui ea possideant; si ii non sunt, ad quorum instantiam Decretum datum est. Hac ille.

31. Bulla Leonis X. quae incipit: Dum intra 22. apud Cherubinum, ubi §. 6. sic ait Pontifex: Nec non superiores eorumdem Fratrum, Fratres, quos ad audiendas Confessiones subditorum eorumdem Praelatorum tempore elegerint, eisdem Praelatis personaliter exhibere ac presentare (si eos sibi exhiberi & presentari petierint) aliquorum vicariis (dummodo ad Praelatos ultra duas decimas accedere non cogantur) omnino teneantur. Postquamque illi per eosdem Episcopos & Praelatos sufficienti litteratura, & aliqua saltem huiusmodi sacramenti peritia duntaxat examinari. Talibusque presentatis admissis, vel etiam indebitè recusatis confidentes, constitutioni, qua incipit: Omnis utriusque sexus, quoad Confessionem duntaxat satisfecisse censentur.

Rejicitur quaedam Glossa in cap. v. ubi. Sed ecce si Praedicatores & Fratres Minores, vel alii Religiosi, non habentes populum, habent privilegium, ut alienos parochianos possint recipere ad poenitentiam, nunquid sufficit privilegium, ut parochianum alterius possint recipere ad poenitentiam sine licentia proprii Sacerdotis? Dicit, quod non sufficit privilegium, sine licentia proprii Sacerdotis: privilegium enim aequiparat eos illis, qui a populo sunt electi, vel illis, qui ab Episcopo populo praesentantur, & dat eis solam executionem; & ita necessaria est adhuc licentia proprii Sacerdotis, ut hic dicitur..... Nec Papa per talem indulgentiam intendit praedictare proprio Sacerdoti.

32. Pontifex & Episcopi possunt audire Confessionem, de qua loquitur cap. Omnis, sine licentia parochi.

Hac, inquam, Glossa Bernardi de Bonthono manifestè reprobatur ex illo privilegio Leonis, & aliis jam allegatis; ut proinde non sit amplius dubitandum de hac veritate, nisi contrarium à Sede Apostolica declaretur. Alioquin dicamus Pontificem per se non posse audire Confessionem, de qua loquitur praefatum caput, nisi de licentia Parochi; similiter Episcopum, quod est contra omnem rationem: non enim Superior dependet in usu suae jurisdictionis ab inferiori; sed è contra; & mirum profectò foret; quod Parochus, qui omnem suam potestatem habet immediatè ab Episcopo vel Pontifice, plus possit in hoc Sacramento, quam ipse Episcopus vel Pontifex.

33. Nihil potest alium, à se delegatum.

liberè potestis predicare populis, audire Confessiones, aut poenitentias injungere Sacerdotum parochialium assensu minime requisito.

Neque per talem indulgentiam Pontifex praedictat propriis Sacerdotibus; quia ipsi non privantur jurisdictione sua; & aliunde semper habuerunt eam Superiori subordinatam, adeoque si Superior utatur jure suo, illud non est in injuriam & praedictum inferioris.

Deinde, ut loquitur Doct. Angel. 4. dist. 17. q. 3. a. 3. q. 5. praedictum non fit alicui, nisi subtrahatur, quod est in favorem ipsius indultum. Jurisdictionis autem potestas non est commissa alicui homini in favorem suum, sed in utilitatem plebis, & ad honorem Dei; & ideo si Superioribus Praelatis expedire videatur ad salutem plebis, & ad honorem Dei promovendum, quod alicui, qui sunt jurisdictionis, committant, in nullo fit praedictum inferioribus Praelatis, nisi illis, qui quarunt, quae sua sunt, non quae Jesu Christi; & qui gregi praesint, non ut eos pascant, sed ut ab eis pascantur. Hac ille.

Hercule per huiusmodi privilegia potius Parochi juvantur, & totum onus levius fit, nec impediuntur, quò minus possint gubernare gregem suum, quia exterius possunt curam adhibere, ut bene vivant; quod sufficit, ut ibidem notat D. Tho. dicens: Quod Rector Ecclesiae debet v. Alium pecoris sui agnoscere dupliciter. Uno modo per sollicitam exterioris conversationis considerationem, quae invigilare debet super gregem sibi commissum; & in hac cognitione non oportet quod credat subdito, sed certitudinem facti in quantum potest, inquirat.

Alio modo per Confessionis manifestationem: & quantum ad hanc cognoscit onem non potest majorem certitudinem accipere, quam ut subdito credat, quia hoc est ad subvertendum conscientiam ipsius: unde in foro Confessionis creditur homini & pro se, & contra se, non autem in foro exterioris iudicii; & ideo ad hanc cognitionem sufficit, quod credat subdito dicente, se alteri absolvere valenti, confessum fuisse, & sic patet quòd talis cognitio pecoris, per privilegium alicui indultum de Confessione audienda, non impeditur.

Sed potius per tale privilegium redditur Parochus securus, quantum pertinet ad forum Poenitentiae; quia superior Pastor jam illam curam suscepit. Unde si delegatus perperam administrat Sacramentum, non immediatè Pastori, sed deleganti imputabitur; ut proinde magis favorabile, quam praedictiosum seu odiosum dici debeat, nullumque iustae querelae locum tribuat.

Quantum ad cap. Omnis utriusque sexus, in eo Ecclesia solum determinat tempus Confessionis, alioquin jure divino faciendae proprio Sacerdoti, vel alteri de ejus licentia; id est, Sacerdoti habenti jurisdictionem ordinariam vel delegatam. Neque enim (ut verbis Trident. scilicet 14. c. 5.) per Lateranense Conc. Ecclesia statuit, ut Christi fideles confiterentur, quod jure divino necessarium & institutum esse in-

33. Neque hodie praedictat proprio Sacerdoti.

D. Thomae.

34.

Rector Ecclesiae debet vultum peccatoris sui dupliciter agnoscere, ex D. Thomae.

35. Cap. Omnis solum determinat tempus Confessionis.

rellecerat, sed ut præceptum Confessionis saltem semel in anno ab omnibus & singulis, cum ad annos discretionis pervenissent, impleatur.

Vel ergo pœnitens, qui Constitetur Confessori Regularium, non implet præceptum divinum Confessionis, quod evidenter falsum est, supposito quòd validè absolvat, vel etiam implet præceptum Ecclesiasticum annuæ Confessionis.

36. Ex dictis infertur, quoties Pontifex (& idem est proportionaliter de Episcopo) absolute & expresse dat facultatem alicui ad audiendas Confessiones, id sufficere ad jurisdictionem exercendam, nullâ expectatâ inferioris Sacerdotis proprii licentiâ, tamen expresse non addatur: *sine licentiâ Parochi*, dummodo etiam contrarium non exprimitur. Est communis doctrina Theologorum, teste Suario Disp. 26. Sect. 1. n. 9. Ratio à priori; quia in Superiore est potestas & voluntas.

A posteriori confirmatur; quia alioquin hujusmodi privilegium nullius esset momenti, quia ipsa licentiâ Parochi per se sola sufficit; argum. cap. 30. de Privilegiis sequentis tenoris: *In his, que ad cultum divinum facere dignoscuntur, non maligna, sed benigna esset potius interpretatio faciendâ. Unde mirari compellimur, quòd cum Fratres Prædicat. & Minor. docimus indulgendum, ut ubicumque fuerint sine parochialis juris præjudicio, cum Altari valeant Viatico celebrare: quidam nimis stricte interpretando indulgentiam nostram, nituntur asserere, quòd per eam prædicti Fratres præter Prælatorum assensum facere hoc non possint: propter quòd eos celebrare juxta indulgentiam Apostolicam non permittunt. Cum autem nihil eis conferret memorata indulgentia, sine qua id Prælati adniventibus liceret eisdem: Fratritati tuæ mandamus, quatenus interpretatione hujusmodi reprobata, dum tamen ab aliis, que jure parochiali proveniunt, prorsus absterneant, datam eis sic licentiâ celebrandi auctoritate nostrâ non differas publicare: ita quòd dicti Fratres aliquam ex indulgentia nostrâ videantur in hoc gratiam consecuti.* Ita Honorius III. Qui indubie idem dixisset de privilegio audiendi Confessiones, quòd facere dignoscitur ad salutem animarum, adedque in eo non maligna, sed benigna potius est faciendâ interpretatio.

Respondent Adversarii; hoc privilegium posse ad hoc conferre, ut Regulares possint absolvere à casibus reservatis Pontifici vel Episcopo, quòd non possent facere per solam Parochi facultatem.

37. Sed contra facit; quòd facultas, simpliciter & absolute concessa à Pontifice vel Episcopo, si nihil aliud exprimitur, non extendatur ad casus reservatos, ut expresse statuitur cap. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. ibi: *Si Episcopus suo subdito concesserit, ut sibi possit idoneum eligere Confessorem: ille quem is elegerit, in*

casibus, qui eidem Episcopo specialiter reservantur, nullam habet pœnitentiam potestatem: Cum in generali concessione illa non veniant, qua non esset quis verisimiliter in specie concessurus.

Nec dixeritis; ad hoc conferret privilegium Pontificis, ut Regulares possint audire Confessiones sine licentiâ Parochi extra tempus Paschale. Respondetur enim; non est verum determinare tempora vel momenta, quæ Pontifex posuit in sua potestate, sed sicut simpliciter & pure dixit & scripsit, ita simpliciter & pure sine Glossa debetis intelligere, & cum sancta operatione observare ulque in finem.

38. Nolite ergo Parochi prohibere parochianos vestros, quò minus confiteantur Religiosis, habentibus privilegium ad audiendas Confessiones; quia hæc facultas est quasi relativa, & si uni datur ad audiendas Confessiones, alteri datur consequenter ad confitendum, nisi aliquid obstat. Et plus datur per privilegium, communiter loquendo, quam de jure communi competat, quoniam privilegium est constitutio Principis specialem favorem concedens.

Quod itaque dicitur, privilegium interpretandum esse sine præjudicio alterius, intelligendum venit de præjudicio extrinseco, secus de intrinseco, incluso in ipso privilegio; quamquam hoc privilegium, de quo disputamus, non fit in præjudicium Parochorum, ut supra ostendimus, sed in maximum sublevamen.

Interim notat Portel verb. *Confessor Regularis* n. 8. ut Regularis audiat Confessiones in Ecclesiis Parochorum, debet petere licentiâ; sed quidquid sit de peccato in non petenda ibi licentiâ, credo; inquit; quòd Confessio valida erit. Et ego credo sufficere, ad evitandum omne peccatum, licentiâ probabiliter præsumptam: probabiliter autem præsumitur, nisi Parochus expresse contradicat, aut aliquando in simili casu contradixerit. Immo nullam licentiâ requiri, ex tenore privilegiorum deducitur; quamvis omnibus auctor sim, ut illis non utantur contradicente Parocho (cum multa liceant quæ non expediunt) nisi non usus in damnum Ecclesiæ vel animarum, & in magnum Regularis Institutu præjudicium verteretur.

Plura de hac materia poterit, qui volet, legere apud alios Theologos & Canonistas, ego his contentus transeo à Sacerdotibus Regularibus approbatis ab Episcopis, ad quolibet simplices Sacerdotes, simplices, inquam, id est, non approbatos ab Episcopis; & quæro, quam potestatem illi habeant in hoc foro. Resolutio erit.

CON-